

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

לפני כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא

פלוגי

התובע

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר אסף פוזנר ועו"ד גלעד לסר

נגד

1. בית חולים הדסה - עין כרם
2. ד"ר גדעון אלמוגי

הנתבעים

ע"י ב"כ עו"ד יעקב עוזיאל

פסק דין

1

2

(1) מונחת לפני תביעת נזק גוף.

3

4

(2) ביום 8.2.2011 עבר התובע ניתוח אצל הנתבע 1 (להלן: "בית החולים") להסרת גידול ממאיר במעי הגס (להלן: "הניתוח"). הניתוח שבוצע על-ידי הנתבע 2 (להלן: "המנתח") הגשים את מטרתו והגידול הוסר. לקראת השלמת הניתוח וסגירת החתך, השתמש המנתח במים חמים לניקוי הפצע ולמניעת זיהומים. ברם, הטמפרטורה של המים הייתה גבוהה מדי ואלה גרמו לכוויה בדופן בטנו של התובע (להלן: "האירוע").

9

(3) בדיון קדם-משפט מיום 23.2.2017, הגיעו הצדדים להסדר דיוני שקיבל תוקף של החלטה, לפיו:

11

12

13

"ב"כ הצדדים: בהתבסס על הנתונים הקיימים בתיק הגענו להסדר שלפיו הנתבעים מודים באחריותם למעשה המתואר בכתב התביעה, וכל שנותר לברר במסגרת ההליך זאת שאלת הנזק ובכלל זה, שאלת הקשר הסיבתי בין המעשה לבין הנזק, טיב הנזק, ואומדן הפיצוי וככל שיש מקום לפסוק זאת. אנחנו מבקשים לתת למוסכם תוקף של החלטה"

15

16

17

18

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

4) המחלוקת בהליך מצויה אפוא, בשני מישורים מרכזיים: האם קיים קשר סיבתי בין השימוש
האמור במים לבין הצלקת שנותרה על דופן בטנו של התובע; מה הם נזקי התובע ומה הוא
אומדנם.

תמצית טענות התובע

5) התובע (יליד שנת 1966) טוען, בין השאר, כי לקראת סוף הניתוח, השתמש המנתח במים
רותחים וגרם לו כוויה בדרגה 2, על-פני 3-4% משטח בטנו לרבות בצד ימין. המנתח לא
עדכן אותו או את בני משפחתו אודות האירוע מיד לאחר הניתוח. רק למחרת, הגיע המנתח
לתובע ועדכן אותו במה שהתרחש. הנתבעים התרשלו והפרו את כללי האתיקה ואת חוזר
מנכ"ל משרד הבריאות (מספר 9/11). עצם אי-ידוע החולה בדבר נזקו מיד לאחר האירוע,
אף מצדיק פסיקת פיצוי עונשי.

6) התובע שוחרר מבית החולים כשבועיים לאחר הניתוח, אולם כעבור מספר ימים הוא אושפז
בשנית עם חשש לזיהום במקום הכוויה. התובע שוחרר לאחר שיפור במצבו, עם הנחיות
להמשך טיפול ומנוחה למשך שבועיים. ביום 22.4.2011 הוא פנה שוב לחדר מיון עקב
כאבים עזים, אך לטענתו למרות שהצוות הרפואי המליץ לאשפוז, הוא סירב לכך ושוחרר
עם הנחיות להמשך טיפול.

7) התובע טוען, כי מתקיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי מלא בין אירוע שפיכת המים
הרותחים לצלקותיו ולנזקיו הנובעים מהן. עוד טוען התובע - שעובד בחברת קדישא - כי
עקב האירוע, נפגע תפקודו ונגרע כושר השתכרותו באופן ממשי, ועל הנתבעים לפצות אותו
בגין מלוא נזקיו.

תמצית טענות הנתבעים

8) הנתבעים טוענים, בין השאר, כי לקראת סוף הניתוח, לצורך הבטחת ניקוי מרבי ומניעת
זיהום דרך החתך הניתוחי, ביקש המנתח מים חמים לשטיפת הפצע. לאחר שפיכת המים,
נראה שהעור באותו אזור החל להתקלף ולפיכך נקראה רופאת מומחית לכירורגיה פלסטית
אשר נתנה את הנחיותיה להמשך טיפול.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

(9) במהלך אשפוזו של התובע לאחר הניתוח, הכווייה החלה להיסגר ולא היו אירועים מבחינה כירורגית שראויים לציון. עוד טוענים הנתבעים, כי ביום 22.2.2011 פנה התובע למיון בשל כאבי בטן, חום וצמרמורות, ולמחרת שוחרר לביתו כשהוא חש בטוב.

(10) אין כל קשר סיבתי בין הכווייה שנגרמה לבין נזקי התובע הנטענים והמוכחים, וכי אין מדובר במעוולים בנזיקין. בכל מקרה, חשוב לזכור כי התובע עבר ניתוח חשוב ומוצלח, והצלחת שנותרה היא צלקת ניתוחית בלבד ואילו הכווייה התרפאה זה מכבר.

ראיות הצדדים ומינוי מומחה רפואי מטעם בית המשפט

(11) התובע הגיש תצהיר עדות ראשית. בנוסף, הוגשו מטעמו תצהיר של עמיתו בעבודה (להלן: "העד") וכן חוות דעת רפואית של מומחה רפואי בתחום הכירורגיה הפלסטית, פרופ' ח' יוסף.

(12) בחוות דעתו של המומחה מטעם התובע, מיום 26.4.2016, מצא המומחה כי "קיימת צלקת לאחר ורטיקלית כלאחר לפרוטומיה, קיימת פיגמנטציה במרכז, שטח הצלקת כ-4-3 אחוז מכלל שטח הגוף בבטן מרכזית וצד בטן מימין בתבנית כלאחר "נזילת נוזל", שינוי מרקם וצבע בכל האזור...", וכי כל הצלקות יציבות ואינן אמורות להשתנות בעתיד.

(13) עוד לשיטתו של המומחה, אמנם הכווייה החלימה, אך היא הותירה אצל התובע צלקות בדופן הבטן, נראות לעין ומעוותות, בשטח גדול יחסית ובאזור אנטומי אחד. לדעת המומחה, הנזק בלתי הפיך ולא ניתן לתקן את הצלקות באמצעות ניתוח קוסמטי. המומחה העריך שהתובע סובל מנכות אסתטית צמיתה בשיעור 15% לפי סעיף 75(1) בין א' ל-ג', שבתוספת בתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956 (להלן: "תקנות המל"ל").

(14) סעיף 75(1) בתקנות המל"ל שכותרתו "צלקות", קובע:

"(1) צלקות בגוף
(א) שאינן מפריעות, אינן מכערות וצלקות שאינן גורמות להתרופפות קיר הבטן 0%

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

(ב) מכאיבות או מכערות 10%
(ג) נרחבות באזורים מרובים 20%
"..."

(15) הנתבעים מצדם הגישו תצהיר עדות ראשית של המנתח, מסמכים רפואיים של התובע וגם חוות דעת רפואית נגדית של ד"ר י' גולן. בחוות דעתו של המומחה מטעם הנתבעים, מיום 30.1.2017, מצא המומחה כי לתובע נגרמה כוויה שטחית-בינונית במרכז הבטן ובחלקה הימני כתוצאה משיפת אזור הבטן בנוזל חם לאחר ניתוח.

(16) לדברי המומחה, מבחינה אסתטית, בקושי ניתן להבחין בהבדלים כלשהם בין העור שנרפא באזור הכוויה לבין העור הבריא סביבו. הפגימה היחידה בעור היא הצלקת הניתוחית שנותרה לאחר ניתוח כריתת הגידול הממאיר. המומחה לא מצא מקום לקביעת נכות, ולכן ציין בסוף חוות דעתו, כי "שינויי הגוון הקלים הקיימים כיום מתאימים לנכות בשיעור של 0%, בהתאם לאמור בתקנות המוסד לביטוח לאומי בסעיף 75(א1): 'צלקת שאינה מכערת ואינה מכאיבה'".

(17) המומחים הרפואיים מטעם שני הצדדים העידו בדיון ההוכחות שהתקיים ביום 22.11.2018. כל אחד מהם נותר בעמדתו. נוכח הפער בהערכותיהם, לאחר שהתרשמתי מעדויותיהם וכן לאחר שניתנה ההזדמנות לצדדים לטעון ביחס לאפשרות של מינוי מומחה רפואי מטעם בית המשפט, מונתה ביום 23.5.2019, ד"ר ב' רוזנברג-הגן, כמומחית רפואית מטעם בית המשפט בתחום הכירורגיה הפלסטית (להלן: "המומחית").

(18) לאחר שבדקה את התובע, הגישה המומחית את חוות דעתה הרפואית מיום 31.7.2019. בפרק "דיון ומסקנות" כתבה המומחית, כי "בתום הניתוח נשטף הפצע עם מים חמים ונגרמה כוויה דרגה III ו-II עמוקה בבטן מרכזית וימנית". המומחית מבדילה בין הכוויה שהותיר השימוש במים חמים לבין הצלקת הניתוחית, או כלשונה "הצלקת המרכזית".

(19) לעניין הצלקת הניתוחית, ציינה המומחית כי "יש רפיון של דופן הבטן באזור הצלקת המרכזית. (POVH?) אשר יכולים להסביר כאבים אלו וגם את הקושי בנשיאת משאות כבדים". אשר לכוויה הרלבנטית לענייננו, עמדה על כך המומחית, כי מדובר "בנזק אסתטי בלבד במידה בינונית", ולדבריה: "...אין לקבל נזק תפקודי עקב הצלקות בגלל שלבי

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

הבשלות של צלקות אלו, בשלב זה הן אינן רגישות לחוס סביר ואינן כואבות או מגרדות", ובכל מקרה לדעתה, אין לשייך את כאבי הבטן בגינם מתלונן התובע לכוויה. לפי דבריה, מצב הצלקות הוא סופי ולא ניתן לצפות להחמרה במצבן. המומחית העריכה, כי התובע סובל מנכות רפואית צמיתה בשיעור 5% לפי סעיף 75(1) בין א' ל-ב' שבתקנות המל"ל, וכן סבל מנכות זמנית בשיעור 100% למשך שלושה חודשים.

(20) במכתבה (כנראה מיום 11.9.2019 - נרשם בטעות 11.6.2019) השיבה המומחית על שאלות הבהרה שהפנה אליה בא-כוח התובע (במכתבו מיום 2.9.2019). המומחית שבה וציינה, כי אין קשר בין הכוויה (שהיא נזק שטחי בלבד) לבין הרפיון בדופן הבטן, וכי אין שום סיכוי שהצלקות גורמות לכאבי בטן. עוד ציינה, כי ניתן לפתור את בעיית הגרד בצלקות כפי שמתלונן התובע, באמצעות שימוש במשחה שומנית שכן הגרד נגרם עקב יובש בעור.

(21) אף אחד מהצדדים לא ביקש לחקור את המומחית על ממצאי ומסקנות חוות דעתה.

(22) לשלמות התמונה יצוין, כי התובע הגיש במסגרת ראיותיו גם חוות דעת לפיה יש להעמיד את ריבית ההיוון לצורך חישוב הנזק הכללי על שיעור 2%. הדיון בסוגיה זו התייתר לאור הכרעתו של בית המשפט העליון בעניין ע"א 3751/17 המאגר הישראלי לביטוח רכב (הפול) נ' פלוני (8.8.2019), לפיה ריבית ההיוון היא בשיעור 3%.

דיון והכרעה

(23) לאחר שעיינתי במכלול החומר הקיים בתיק, שמעתי את עדויות הצדדים והתרשמתי מהן, וכן לאחר שנתתי את דעתי לטיעוני הצדדים, הגעתי לכלל דעה כי דין התביעה להתקבל וגובה הפיצויים המשולמים יהיה כפי שיפורט בהמשך.

(24) למעשה, בהעדר מחלוקת בדבר השימוש במים חמים מדי לצורך חיטוי חתך הניתוח, ועל-יסוד חוות הדעת הרפואית של המומחית מטעם בית המשפט, עולה באופן ברור, כי לתובע נגרמה כוויה שהחלימה אך הותירה צלקת בדופן בטנו. צלקת זו נוספת על הצלקת הניתוחית.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

(25) לצד זאת, בל נשכח כי התובע עבר אצל הנתבע ניתוח מציל חיים ומוצלח שבוצע על-ידי המנתח, ויש לשפח את בית החולים והמנתח על כך. כפי שניתן להבין ולהתרשם מחומר הראיות, לוו הצוות הרפואי בחדר הניתוח היה בודק כדבעי את טמפרטורת המים לפני השימוש שנעשה בהם לחיטוי הפצע לפני תפירתו (ויש להניח כי הדבר יכול היה להיעשות באמצעות בדיקה פשוטה למדי, טבילת יד או באמצעות מד חום פשוט), דומה שהכוויה - שהיא הנזק הרפואי מושא ההליך דנן - הייתה נמנעת בנסיבות העניין.

(26) מכאן, חבים הנתבעים, באמצעות בית החולים, לפצות את התובע בגין נזקו הנובע מהכוויה, לפי אומדנו שיפורט להלן.

כאב וטבל

(27) התובע עותר לפיצוי בראש נזק זה בסך של כ-220,800 ₪, כאשר סכום זה מבוסס על חומרת הרשלנות של הנתבעים, בכלל זה: אי-ידוע הנתבע או בני משפחתו ביום הניתוח, על-ידי הצוות הרפואי, בגין האירוע החריג שהתרחש ונזקיו; כאביו העזים של התובע; היתכנות לקיומה של בעיה באיחוי העור במידה והתובע יזדקק בעתיד לניתוח נוסף באזור הכוויה; כאבים מהם סובל התובע כאשר הוא נטבל במקווה וחוסר הנעימות להיטבל ליד אנשים אחרים. התובע אף עותר לפסיקת הוצאות מוגברות בנדון.

(28) הנתבעים טוענים מנגד, כי נותרה אצל התובע נכות אסתטית בלבד באזור מצולק וממילא אינו גלוי לעין. הנתבעים מציעים פיצוי בגין כאב וסבל בסך שלא יעלה על 10,000 ₪.

(29) לאחר שנתתי את דעתי לטענות הצדדים בנדון, סבורני כי גובה הפיצוי ההולם בראש נזק זה הוא 25,000 ₪.

(30) בקביעת הסכום דלעיל, נלקחו בחשבון השיקולים הבאים:

מִצָּד וְאֵת - גילו הצעיר יחסית של התובע במועד הניתוח (בן 45); מועד הניתוח (בתחילת שנת 2011); משך האשפוז לאחר הניתוח עקב הכוויה; האיחור הקל בעדכון התובע או בני משפחתו בדבר הכוויה; יכולת מניעת הנזק בפעולה פשוטה למדי; הנכות הזמנית וכאבי

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

1 התובע עד החלמת הכווייה (ראו גם תמונות התובע במהלך אשפוזו נספח 2 לתצהיר);
2 הכווייה אינה ברית תיקון.

3
4 מצד שני - כפי שנקבע בחוות הדעת של המומחית, מדובר בנכות אסתטית בלבד ששיעורה
5 הוא נמוך יחסית (5%); לא מדובר בכווייה או צלקת מכאיבות או מגרדות ואין להן קשר
6 לתלונות התובע בגין כאבי בטן; על-יסוד חומר הראיות ומהתרשמותי מעדות התובע, אין
7 לנכות רפואית זו השלכות תפקודיות, וודאי שלא מגרעות תפקודיות משמעותיות.

הפסדי שכר וזכויות סוציאליות

8
9
10
11 (31) ביחס לעבר, עותר התובע לפסיקת פיצוי בראש נזק זה בסך של כ-245,600 ₪, כאשר סכום
12 זה כולל הפסד שכר למשך ארבעה חודשי עבודה מלאים ובנוסף, ניצול של עשרות ימי
13 מחלה ושעות נוספות מיוחדות. הסכום האמור כולל גם הפחתה בשעות העבודה ואובדן
14 בונוסים בתקופה משנת 2011 ועד היום. כל זאת בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.

15
16 (32) ביחס לעתיד, עותר התובע לפיצוי בסך של כ-315,700 ₪, כאשר סכום זה מבוסס על פיצוי
17 בגין גריעה מכושר השתכרותו עד מועד פרישתו לגמלאות (סך של כ-279,200 ₪) ובגין
18 פדיון ימי מחלה עתידיים (כפי שהיה ניתן במועד פרישת התובע לפנסיה), בסך של כ-
19 36,500 ₪.

20
21 (33) מנגד, טוענים הנתבעים הן ביחס לעבר הן ביחס לעתיד, כי לצלקת אין השלכות תפקודיות
22 על עבודתו. ולכן אין לפסוק לטובתו פיצויים כלשהם בגין הפסדי השתכרות.

23
24 (34) לאחר ששמעתי את העדויות ובחנתי את חומר הראיות בתיק, כפי שעולה מחומר זה, בעיקר
25 מחוות הדעת הרפואית של המומחית מטעם בית המשפט, הכווייה התרפאה ואין כל צפי
26 להחמרה. עוד לפי חוות הדעת, אין לצלקת שנותרה כל השלכה תפקודית, אינה מכאיבה,
27 לא מגרדת ואין לה כל רגישות לחום סביר. בכל אופן, ככל שקיימת בעיית גירוד, הרי מקורה
28 ביובש בעור וניתן לעדן זאת באמצעות משחה שומנית. יש לציין, כי גם המומחה מטעם
29 התובע אישר בעדותו כי הצלקת יציבה ואינה רגישה (שורות 12-15, עמוד 8).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

35) הכווייה על הכאבים שנובעים ממנה, ליוו את התובע בתקופה הסמוכה שלאחר הניתוח, כאשר במקביל קיימת גם צלקת טרייה שמקורה הוא הניתוח שעבר ואשר אף הוא הצריך תהליך התאוששות והחלמה ממושכים. בהקשר זה, יש לזכור, כי התובע אושפז ונותח להסרת גידול ממאיר ממעיו, וזה האירוע הרפואי המרכזי שעבר. לפיכך, בעניינו של התובע קיים למעשה תמהיל של שני גורמים מרכזיים למכאוביו (ומגבלותיו) בתקופה הסמוכה לאחר הניתוח, והם: הפרוצדורה הרפואית שעבר להסרת הגידול מחד גיסא, והכווייה על הצלקת שהותירה מאידך גיסא.

המומחה מטעם התובע, העיד בין השאר (שורות 27-30, עמוד 8 ושורות 1-3, עמוד 9):

”ש. קבעת לו 100% נכות לחצי שנה על בסיס מה.
ת. על בסיס תקופת ההחלמה שלו, אני לא מצפה שהכוויות שהיו עמוקות כפי שהיו יברואו לחלוטין ויפסיקו את המגבלות לפחות מספר חודשים ובמיוחד שהוא עבר ניתוח בטן.
ש. יכול להיות שהמגבלות זה ניתוח בטן.
ת. יכול להיות שהחלק מהמגבלות זו התוצאה של הבטן, זמן ההחלמה לקח זמן ולוקח זמן נוסף ויש אמצעים שיש ל עשות על צלקות כדי למנוע התפתחות ולרכך אותם ולחזור לתפקוד רגיל”
(ההדגשות אינן במקור)

36) אין לפנינו מדע מדויק שמאפשר מדידה מדויקת לתרומתו של כל גורם מבין שני אלה לתמהיל. בנסיבות אלו, על מנת שלא לקפח מי מהצדדים יתר על המידה, אניח כי בתקופה הסמוכה לאחר הניתוח (שלושה חודשים של אי-כושר מלא לפי הערכת המומחית), שני הגורמים תרמו במידה שווה למכאוביו ולמגבלותיו של התובע.

37) אשר לעיסוקו, התובע עובד בחברת קדישא. במסגרת זו, נטען שהוא מנהל טקסי לוויה, החל באיסוף הנפטר ממקום פטירתו, דרך הבאתו לבית ההספדים וקיום טהרת הנפטר, וכלה בטקס הקבורה והורדת הנפטר לקבר. עבודת התובע מצריכה אם כן, מאמצים פיזיים (ראו גם סעיף 9 בתצהיר של העד). לדידי, ומבלי לקבוע מסמרות בשאלה אילו פעולות כוללת עבודה זו, היא מצריכה גם מאמצים נפשיים. העד העיד: ”הוא צריך להיות מפקס כי הוא מלווה את המשפחה בשעה קשה” (שורה 3, עמוד 7).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

- 1 לגופו של עניין, הוסיף העד בתצהירו (סעיף 12 שם), כי לאחר האירוע, התובע אינו מסוגל (38)
 2 עוד לבצע עבודות פיזיות, הפחית את שעות העבודה שלו, וברוב המוחלט של המקרים,
 3 הוא משמש כחזן ומנהל טקס הלוויה בלבד. ברם, מעדות העד עולה, כי גם לפני הניתוח
 4 שימש התובע בעיקר כחזן וראש דגל (שורות 18-19, עמוד 6 ושורות 4-10, עמוד 7). עת
 5 נשאל העד "בעצם זה עיקר התפקיד שלו", השיב: "הוא נכנס בתפקיד של ראש דגל, חזן,
 6 הוא בן אדם שמייצג את המשפחה וזה הוא עושה גם היום" (שורות 20-22, עמוד 6).
 7
 8 התובע העיד כי לפני התאונה הוא היה ראש דגל, אך לא רק זאת אלא לעתים הוא גם נשא (39)
 9 אלונקות, דבר שאינו עושה כיום לאחר התאונה (שורות 4-18, עמוד 20). התובע אישר כי
 10 אף כיום הוא עובד גם שעות נוספות (שורות 21-24, עמוד 20).
 11
 12 כפי שניתן להתרשם, התובע עובד כיום במתכונת שאינה מאוד שונה מהמתכונת שבה עבד (40)
 13 לפני התאונה. בכל אופן, ייתכן שהתובע שינה חלק מהמשימות בעבודתו מאז החל לעבוד
 14 בחברת קדישא ועד לפני התאונה, וכך גם לאחריה, בשים לב למשך תקופת העסקתו בה.
 15 העד אישר כי התובע עובד שם מעל 17 שנה (שורה 15, עמוד 6).
 16
 17 כך או אחרת, טענות התובע לפיהן לאחר הניתוח, התקשה לתפקד בעבודתו כבעבר, יש בהן (41)
 18 טעם רב, אך להתרשמותי, זאת אך ורק ביחס לתקופה הסמוכה לניתוח. כפי שעולה מנתוני
 19 שכרו, לפני ולאחר שנת הניתוח, נראה שהתובע שב לתפקוד מלא בעבודתו (ממילא לא
 20 הוצגו על-ידו אישורי מחלה או היעדרות מעבודה במרוצת השנים לאחר הניתוח), והוא
 21 השביח את שכרו.
 22
 23 לפי הנתונים המצטברים עבור שנת 2010 (כעולה מתלוש חודש 12/10) הכנסתו הכוללת (42)
 24 שחייבת במס הכנסה, עומדת על סך כ-235,200 ₪;
 25 עבור שנת 2011 (לפי תלוש חודש 12/11) כ-156,600 ₪;
 26 עבור שנת 2012 (לפי תלוש חודש 12/12) כ-219,200 ₪;
 27 עבור שנת 2013 (לפי תלוש חודש 12/13) כ-294,900 ₪;
 28 עבור שנת 2014 (לפי תלוש חודש 12/14) כ-307,400 ₪;
 29 עבור שנת 2015 (לפי תלוש חודש 12/15) כ-330,300 ₪;
 30 עבור שנת 2016 (לפי תלוש חודש 12/16) כ-314,000 ₪;
 31 עבור שנת 2017 (לפי תלוש חודש 12/17) כ-281,500 ₪.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

43) הנתונים האמורים מצביעים על כך כי בשנת הניתוח חלה ירידה בשכרו של התובע, ולאחר מכן החלה מגמת ייצוב ועליה, ומשנת 2013 כבר נראית עליה ניכרת ביחס לשכר השנתי שקדם לניתוח. יוצא אם כן, כי זולת השנתיים הראשונות (שנת הניתוח והשנה שאחריה), לתובע לא הייתה גריעה כלשהי בשכרו.

44) ביחס לתקופה הסמוכה לניתוח, כאמור, קיים קושי במדידת העוצמה של הגורמים להיעדר כושר מלא בתעסוקה, האם הוא נבע מן הכוויה או שמא נוכח הפרוצדורה הרפואית שעבר. כפי שהנחתי לעיל, כל אחד משני גורמים אלה תרם 50% ביחס לתקופה הסמוכה לניתוח.

45) אם כן, בהתבסס על חוות הדעת של המומחית מטעם בית המשפט, נפסק בזאת פיצוי לתובע בגין העבר בסך (מעוגל) 33,600 ₪. הסכום האמור מבטא מחצית פיצוי מלא עבור שלושה חודשי עבודה במהלכם סבל התובע מנכות זמנית מלאה, כאשר בסיס השכר מבוסס על ממוצע השכר החודשי (במונחי ברוטו) ששולם בחודשים 11/10, 12/10 ו-01/11. הסכום האמור כולל גם הפרשי הצמדה וריבית מאמצע התקופה הרלבנטית ועד היום.

46) בתקופה שלאחר תקופת ההחלמה בת שלושה חודשים ועד סוף שנת 2012, אין עדות לתלונות של התובע בגין הכוויה, כך שנראה כי היא הייתה בשלבי החלמה עד שנרפאה לחלוטין. אמנם ניכרת ירידה קלה בשכר באותה תקופה, אך לדידי בתקופה זו נקודת האיזון בתמהיל שעמדתי עליו לעיל כבר השתנתה, במובן זה שהגורם הדומיננטי ואף המכריע שהביא לגריעה בכושר ההשתכרות הוא הפרוצדורה הרפואית המורכבת שעבר התובע ובתהליך ההחלמה הנדרש בעקבותיו. על כן, לא נפסק פיצוי לתובע בגין תקופה זו.

47) כך גם ביחס לתקופה מתחילת שנת 2013 ועד היום, אין כל אינדיקציה לגריעה בכושר השתכרותו של התובע. מדובר בנזק מיוחד שטעון הוכחה בראיות ממשיות. לא מצאתי כי קיימות ראיות כאלו, וגם אם נניח שהתובע עובד כיום שעות נוספות בהיקף נמוך יותר מהתקופה שקדמה לתאונה, אין זיקה ברורה ומוכחת לכך שהדבר נובע מהכוויה. התובע עבר כאמור, ניתוח קשה ומציל חיים להסרת חלק מהמעץ הגס ונוצר חתך בבטנו עקב זאת. שלבי ההתאוששות מהניתוח, מטבע הדברים, הם ממושכים. לעומת זאת, הכוויה שנרפאה כאמור, אינה רגישה ואינה מכאיבה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

48) יותר מזה, כפי שעולה מחוות דעתו של המומחה מטעם התובע וגם מחוות דעתה של המומחית מטעם בית המשפט, קיים חשד לבקע בשל רפיון שרירים, דבר שיכול גם להסביר את הכאבים בבטנו בגינם הוא מתלונן. המומחה מטעם התובע, כאשר נשאל בעדותו: "הכאבים במוותן הימני זה כאבים שקשורים לבטן", הוא השיב: "לא יודע. יכול להיות קשור לכוויה או לבטן" (שורות 3-4, עמוד 10). בהקשר זה יש להעיר, כי אמנם התייחס התובע בתצהירו לכך שהצללקת גורמת לו תחושת צריבה או שריפה במגע עם מים או זיעה (ראו גם עדותו בשורות 17-24, עמוד 21), אך לתלונה זו אין תיעוד או תימוכין ברורים כלשהם במסמכים רפואיים מהשנים שלאחר הניתוח.

49) על כן, בהינתן השיעור הנמוך מאוד של נכותו הרפואית של התובע (5%), טיב הנכות (נכות אסתטית) ומיקומה המוסתר מעיני הזולת (דופן הבטן), ומשלא הוכח נזק ממוני עקב זאת, לא מצאתי לפסוק כל פיצוי נוסף בגין תקופת העבר.

50) גם ביחס לעתיד, לא מצאתי כי קיימת אצל התובע כל מגרעה תפקודית, כל שכן בעבודתו. התשתית שהונחה כאמור, מראה כי חלה דווקא עליה בשכרו של התובע במרוצת השנים לאחר הניתוח. יתרה מכך, גם אם נניח למען הזהירות כי קיימת מגבלה כלשהי (דבר שלא הוכח), הרי אין עדות מוכחת לזיקה בין זו לבין הכוויה והצללקת שבעקבותיה, במיוחד בשים לב לפרוצדורה הרפואית המרכזית שעבר. לאור זאת, לא מצאתי מקום לפסיקת פיצוי בראש נזק זה גם ביחס לעתיד.

51) אשר לאובדן זכויות סוציאליות, נפסק בזאת פיצוי לתובע בראש נזק זה לפי שיעור 12.5% בגין הפסדי השכר שנקבעו לעיל, ובסך-הכל (מעוגל) ₪ 4,200.

52) לסיכום פרק זה, נפסק בזאת פיצוי בסך ₪ 37,800.

עזרת הזולת

53) ביחס לעבר, טוען התובע בין השאר, כי הפסדיו בגין רכיב זה עומדים על סך כ-207,400 ₪. הסכום האמור, מבטא עזרה צמודה עבור ארבעה חודשים שלאחר הניתוח; עזרה בשכר בהיקף של עשר שעות שבועיות בין השנים 2011-2013; עזרה בהיקף של ארבע שעות

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

- שבועיות בין השנים 2013-2015; ועזרה בשכר בהיקף של ארבע שעות שבועיות, משנת 2016 ועד היום. הסכום האמור מבטא גם פיצוי בגין עזרה לביצוע ניקיונות בחגי הפסח.
- (54) ביחס לעתיד, התובע עותר לפיצוי בגובה כ-257,400 ₪ שמחושב עד תום תוחלת החיים, או לחילופין, בסך כ-249,000 ₪ לפי תוחלת חיים קצרה. הסכום מבטא עזרה בשכר בהיקף של ארבע שעות בשבוע, וגם עזרה בניקיונות חג הפסח.
- (55) מנגד, טוענים הנתבעים, כי אין לפסוק פיצוי כלשהו לתובע בנדון, שכן מדובר בנכות רפואית קלה ביותר, וממילא, העזרה שניתנה וניתנת לו, היא בעקבות הניתוח שעבר ואינה נובעת מהכוויה השטחית שנגרמה לו ונרפאה לחלוטין.
- (56) לאחר שנתתי את דעתי לטענות הצדדים בנדון, נפסק בזאת פיצוי לתובע בראש נזק זה בסך 7,500 ₪, ביחס לעבר ולעתיד.
- (57) גם כאן, ביחס לעבר, מדובר בנזק מיוחד שטעון הוכחה בראיות ממשיות. התובע לא צירף כל תצהיר של מי מבני משפחתו שיכול להעיד על עצם ההיזקקות לעזרת הזולת ומה היקפה במרוצת השנים. כמו כן, אין ראיה לעזרה בשכר.
- (58) עם זאת, לא ניתן להתעלם מתקופת אשפוזה של התובע לאחר הניתוח. כמו כן, טענות התובע בדבר כאבים לאחר הניתוח עקב הכוויה (שהיא כזכור מדרגה שנייה), הן הגיוניות וסבירות בנסיבות העניין. המנתח תיאר בתצהירו מיום 31.1.2018, כי לאחר שהשתמש במים לחיטוי הפצע: "ראיתי שהעור מתקלף והופיעו בוועיות עדינות על העור. הרושם הראשוני שלי היה שמדובר בכוויה, ייתכן ממים חמים" (סעיף 5). ראו גם תמונות שבנספח 2 לתצהיר התובע. התיאור והתמונות מצביעים על עוצמת הכוויה במעמד הניתוח, ולכן סביר כי מכאוביו של התובע גם עקב הכוויה הצריכו את עזרת בני משפחתו, במיוחד בתקופה הסמוכה לאחר הניתוח.
- (59) לצד זאת, צודקים הנתבעים בכך שעזרה כאמור הייתה ניתנת לתובע גם עקב הניתוח שעבר וללא קשר לכוויה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

60) על כן, בדומה לדיון לעיל ביחס להפסדי השכר בעבר, סבורני שגם כאן, קיים תמהיל של שני גורמים מרכזיים שתורמו להיזקקות התובע לעזרת הזולת בתקופת אי-כושרו המלא, כאשר תרומתם של שני גורמים אלה (הפרוצדורה הרפואית והכוויה), היא שווה.

61) בתקופה שלאחר מכן, כפי שעולה מהתיעוד הרפואי אשר צירפו הנתבעים במסגרת ראיותיהם, ניתן להבחין בתהליך החלמה של הכוויה, עד החלמה מלאה (ראו גם חוות הדעת של המומחית), ובכל אופן, אין תיעוד לתלונות או טיפולים ביחס אליה. כאמור, לכוויה זו גם אין השלכה תפקודית.

62) על כן, ביחס לעבר, נפסק בזאת כאמור פיצוי בסך 7,500 ₪. סכום זה משקף כמעט מחצית תחשיב המבוסס על שלוש שעות יומיות למשך שלושה חודשים, בעלות 45 ₪ פר שעה, ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית מאמצע התקופה הרלבנטית (מיום 23.3.2011). ביחס לעתיד, בהעדר תשתית ברורה ומוכחת לפוטנציאל ההיזקקות לעזרת הזולת בעתיד עקב הכוויה, אין מקום לפסיקת פיצוי בנדון.

הוצאות רפואיות וניידות

63) התובע טוען, כי עקב האירוע, נאלץ להוציא הוצאות רבות בגין ניידות והוצאות רפואיות. כך למשל, מאז האירוע, הוא לא מסוגל להתנייד באוטובוסים ולכן נוסע באמצעות מוניות, הן לבית החולים הן לעבודתו. התובע כימת רכיב זה (לאחר קיזוז עלות הנסיעה באוטובוס) בסך של כ-78,000 ₪.

64) אשר להוצאות הרפואיות, טוען התובע כי בעתיד הוא יזדקק להוצאות מוגברות עבור רכישת תחבושות (כפי שהציע המומחה מטעמו) וכן עבור רכישת משחות שומניות לטיפול בגרד של הצלקות. התובע העמיד את תביעתו בנדון על סך של כ-20,300 ₪ שמחושב עד תום תוחלת חייו.

65) הנתבעים טוענים מנגד, בין היתר, כי התובע לא הוכיח את תביעתו בראשי נזק אלה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

66) ובכן, כפי שדנתי בכך לעיל, נזק מיוחד טעון הוכחה בראיות ממשיות. לא צורפו קבלות או חשבוניות שמצביעות על הוצאות, כל שכן, הוצאות מוגברות עקב הכויה, הן לשם ניידות הן לשם טיפולים רפואיים, תרופות (כגון משככי כאבים) או רכישת עזרים רפואיים (כגון תחבושות או משחות למיניהן).

67) בהקשר זה, לא ברור מה הזיקה בין הכויה שהתרפאה וממילא אינה מכאיבה, לבין חוסר יכולתו של התובע כטענתו, להתנייד באמצעות אוטובוס. הוצאותיו התדירות עבור תחבורה ציבורית באמצעות מונית כפי שנטען, לא נתמכו באמצעות תשתית ראייתית משכנעת. אמנם צירף התובע לתצהירו (שנחתם ביום 14.12.2017) קבלות עבור נסיעות במונית, אך כולן מתייחסות לתקופת חודשיים בלבד (נובמבר-דצמבר 2017). נוכח מרחק הזמן בין הקבלות לבין האירוע זאת לצד קוצר התקופה מושא הקבלות, ספק אם קיימת זיקה בינן לבין האירוע.

68) על-יסוד זאת, ומשלא הונחה גם תשתית משכנעת שמצביעה על פוטנציאל היזקקות להוצאות גם בעתיד, סבורני כי תביעת התובע בהקשר זה לוקה בקושי רב. אשר לצורך ברכישת תחבושות או משחות למניעת גירוד, גם כאן, אזכיר, כי יש להבחין בין הצלקת הניתוחית לבין הכויה. הכויה אינה מגרדת או מכאיבה (כך שלפי חוות הדעת של המומחית שלא נחקרה בעניינה), והתובע לא הצביע כי הזדקק או רכש בעבר משחה כזאת.

69) חרף זאת, המומחית התייחסה בתשובות על שאלות ההבהרה, לכך שאחת מתופעות הריפוי "המשני" של כויה הוא גרד שנגרם עקב יובש בעור. על-יסוד הסבר זה, מוכן אני להניח, כי יזדקק התובע בעתיד לשימוש במשחות שומניות לשם התמודדות עם תחושת הגרד. בכל אופן, יש להניח, כי מדובר במצרך בר-השגה בקלות ואינו כרוך בעלות גבוהה במיוחד.

70) על-יסוד כל אלה, לבל תקופת זכותו של התובע בפיצוי בראש נזק זה, בהתחשב בכך שהוא נזקק לבדיקות בעבר עקב כאבי הכויה, על הוצאות הניידות לשם כך, וכן בהתחשב בפוטנציאל השימוש המוגבר כאמור במשחות, נפסק בזאת פיצוי גלובאלי לתובע בראש נזק זה בסך 3,000 ₪.

סך נזקי התובע

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

71) הנתבעים חבים לפצות את התובע בראשי הנזק הבאים:

כאב וסבל - 25,000 ₪

הפסדי שכר וזכויות סוציאליות - 37,800 ₪

עזרת הזולת - 7,500 ₪

הוצאות רפואיות וניידות - 3,000 ₪

סך-הכל - 73,300 ₪

סיכום

72) לאור האמור, התביעה מתקבלת.

73) הנתבעים, באמצעות הנתבעת 1, ישלמו לתובע סך 73,300 ₪. לסכום האמור, יתווספו

הוצאות משפט (סכומי האגרה ששולמה, שכר טרחת המומחה הרפואי ועלות איסוף החומר

רפואי, כשהם משוערכים עד מועד מתן פסק הדין - סעיף 57 בכתב סיכומי התובע), וכן

שכר טרחת עורך-דין בצירוף מע"מ כדין.

74) הסכומים דלעיל ישולמו לתובע תוך 30 יום, שאם לא כן, הם יישאו הפרשי הצמדה וריבית

ממועד מתן פסק הדין ועד מועד ביצוע התשלום בפועל.

זכות ערעור כקבוע בחוק.

המזכירות - להודיע לצדדים ולהמציא להם את פסק הדין באמצעות דואר רשום.

ניתן היום, ט' אייר תש"פ, 03 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

מוחמד חאגי יחיאל, שופט

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24503-07-16

1
2